

PROTOKÓŁ Nr VI/2019
z VI sesji Rady Gminy Ryjewo z dnia 24 kwietnia 2019 roku

Sesja odbyła się w AGAPE w Borowym Młynie.

Sesję rozpoczęto o godzinie 15⁰⁰ – zakończono o godzinie 16⁴⁵.

VI sesję Rady Gminy otworzył i przewodniczył jej Pan Kazimierz Zima Przewodniczący Rady Gminy.

Lista obecności radnych stanowi załącznik Nr 1 do protokołu.

Lista obecności sołtysów stanowi załącznik Nr 2 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik Nr 3 do protokołu.

Przewodniczący Rady Gminy stwierdził prawomocność obrad VI sesji.

Na stan 15 radnych w sesji uczestniczy 12 radnych. Nieobecni:

- Radny Jacek Muraszewski
- Radny Aleksander Grochowski
- Radny Zbigniew Reducha

W sesji ponadto uczestniczyli:

1. Pan Sławomir Słupczyński	- Wójt Gminy
2. Pani Dorota Cipkowska	- Zastępcą Wójta
3. Pani Małgorzata Zdunek	- Skarbnik Gminy
4. Pani Dorota Czerkies	- Sekretarz Gminy
5. Leszek Czarnobaj	- Senator RP

Ad.2 Ustalenie i zatwierdzenie porządku obrad.

Przewodniczący Rady poinformował Radnych, iż wraz z zaproszeniami otrzymali porządek obrad. W związku z powyższym Przewodniczący Rady wystąpił do Radnych z pytaniem czy mają uwagi do treści porządku obrad. Radni nie wnieśli uwag wobec czego przystąpiono do głosowania porządku obrad. W głosowaniu jednogłośnie (za - 12, przeciw - 0, wstrzymał się - 1) przyjęto porządek obrad w brzmieniu:

1. Otwarcie i stwierdzenie prawomocności sesji.
2. Ustalenie i przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej V sesji Rady Gminy Ryjewo.
4. Wystąpienie senatora Leszka Czarnobaja.
5. Informacja o współpracy gminy Ryjewo z organizacjami pozarządowymi oraz realizacja programu współpracy za rok 2018.
6. Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryjewie w roku 2018.
7. Podjęcie uchwały w sprawie uchylecia statutów sołectw gminy Ryjewo, ustalonych uchwałami: Nr XXI/136/16, Nr XXI/137/16, Nr XXI/138/16, Nr XXI/139/16, Nr XXI/140/16, Nr XXI/141/16, Nr XXI/142/16, Nr XXI/143/16, Nr XXI/144/16, Nr XXI/145/16, Nr XXI/146/16, Nr XXI/147/16 Rady Gminy Ryjewo z dnia 2 października 2016r.
8. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Ryjewo.

9. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie 1m² pasa drogowego dróg gminnych na terenie gminy Ryjewo.
10. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr III/22/18 Rady Gminy Ryjewo z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2019.
11. Informacja Wójta z działalności w okresie między sesjami.
12. Interpelacje i zapytania radnych.
13. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.
14. Wolne wnioski i informacje.
15. Zakończenie obrad.

Ad.3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej V sesji Rady Gminy Ryjewo.

Przewodniczący Rady Gminy Pan Kazimierz Zima poinformował, że protokół z V sesji z dnia 27 marca 2019 roku wyłożony był do wglądu w Urzędzie Gminy w Ryjewie oraz opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej. Przewodniczący Rady zapytał czy są uwagi do protokołu. Wobec braku uwag przystąpiono do głosowania. Rada Gminy Ryjewo przyjęła jednogłośnie protokół z V sesji Rady Gminy z dnia 27 marca 2019 roku.

Ad.4. Wystąpienie senatora Leszka Czarnobaja.

Przewodniczący Rady poprosił o zabranie głosu senatora Leszka Czarnobaja. Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo chciałbym przedstawić krótką informację o mojej pracy w tej kadencji. Mój status w porównaniu do poprzedniej kadencji zmienił się i jestem senatorem opozycyjnym w stosunku do partii rządzącej. Opozycja ma zupełnie inną rolę niż senatorowie wspierający rząd. W stosunku do poprzedniej kadencji senatorowie Platformy Obywatelskiej więcej poparli ustaw, które wnoszone są przez Prawo i Sprawiedliwość niż Prawo i Sprawiedliwość w poprzedniej kadencji. Obecnie oprócz obrad plenarnych pracuję w komisji ds. budżetu i finansów i w komisji zdrowia jako wiceprzewodniczący, oprócz tego pracuję w 5 zespołach między innymi w senackim zespole ds. monitorowania praworządności w Polsce gdzie poruszamy różne tematy dotyczące praworządności i do listopada ubiegłego roku toczyło się 1000 spraw w stosunku do osób, które protestowały miały inne zdanie i poglądy, wszystkie skończyły się umorzeniami. Staram się wspierać różne lokalne działania dotyczące naszych terenów, staram się lobbować strategiczne tematy takie jak rozwój dróg lokalnych, kwestia obwodnic na naszym terenie czyli duża obwodnica Kwidzyna, Sztumu i Malborka, powstało już w tej sprawie porozumienie samorządów powiatu Kwidzyńskiego. Kolejną kwestią jest program ochrony przeciwpowodziowej Powiśla i Żuław gdzie zawsze wskazuje, że warto tą dziedzinę docenić.

Ad.5. Informacja o współpracy gminy Ryjewo z organizacjami pozarządowymi oraz realizacja programu współpracy za rok 2018.

Przewodniczący Rady poprosił wójta gminy Ryjewo o przedstawienie informacji.

Sprawozdanie z realizacji Programu Współpracy Gminy Ryjewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2018

Na rok 2018 ogłoszono cztery otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych na łączną kwotę w wysokości 167.084,00 zł:

- I. Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu, na kwotę 132.100,00 zł;
- II. Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na kwotę 27.984,00 zł;
- III. Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w ramach regrantingu na kwotę 5.000,00 zł;
- IV. Art. 19a Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej poprzez organizacje imprez sportowych „ Ryjewo Cup 2018-
I Halowy Turniej Piłki Nożnej pod patronatem Wójta Gminy Ryjewo na kwotę 2.000,00 zł.

W ramach konkursu I. na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu (132.100,00 zł) przekazano dotacje następującym klubom sportowym:

- 1. Gminnemu Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „BELLATOR" Ryjewo – 45.000,00 zł
- 2. Klubowi Sportowemu "RODŁO" Trzciano – 30.000,00 zł
- 3. Straszewskiemu Klubowi Sportowemu „CZARNI" Straszewo – 13.000,00 zł
- 4. Gminnemu Klubowi Sportowemu – 40.000,00 zł
- 5. Kwidzyński Klub Lekkoatletyczny „RODŁO” – 2.100,00 zł
- 6. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „ Drogowskaz Serc”- 2.000,00 zł

W ramach konkursu II. na zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (27.984,00 zł) przekazano dotacje następującym organizacjom:

- 1. Scena Lalkowa imienia Jana Wilkowskiego w Kwidzynie „Generacje kreatywne 2018 ”– 12.000,00 zł
- 2. Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy ”AGAPE” (100 lat Niepodległości -3 kultury – 1 ojczyzna – Ryjewo – 3.250,00 zł
- 3. Spółdzielnia Socjalna ISKRA „*Koń- radość i szczęście dla każdego*” – 3.534,00 zł
- 4. Stowarzyszenie „ Przyjaciele Przedszkola pod Dębusem” (To jest moje miejsce- znam je, w nim tworzę i wzrastam- II edycja) – 9.200,00 zł

W ramach konkursu III. na zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w formie regrantingu przekazano dotacje dla Lokalnej Fundacji Filantropijnej „PROJEKT” – Działaj Lokalnie- Inspirowanie, Rozwijanie i Wspieranie Organizacji Pozarządowych w sferze Edukacji, Spraw Społecznych, Kultury i Rozwoju Regionalnego w wysokości 5.000,00 zł.

W ramach konkursu IV. z zakresu kultury fizycznej i sportu przekazano dotacje dla Gminnego Klubu Sportowego w Ryjewie w wysokości 2.000,00 zł.

Wszystkie przekazane dotacje zostały w pełni wykorzystane.

I. ZADANIA Z ZAKRESU KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU

1. Gminny Uczniowski Klub Sportowy „BELLATOR" Ryjewo - „Prowadzenie sekcji piłki ręcznej drużyn dziecięcych i młodzieżowych”

Cel: Klub zrealizował zamierzone cele: podniósł poziom wyszkolenia zawodników, dzięki czemu część z nich reprezentowała barwy naszego województwa, wzbogacił ofertę kierowaną

do mieszkańców w zakresie zagospodarowania czasu wolnego, promował gminę i województwo na arenach sportowych kraju.

Odbiorcy zadania: Młodzi sportowcy: około 100-120 osób biorących udział w treningach, meczach, obozach, meczach przygotowawczych .

Działania: Udział młodych sportowców: w treningach, w rozgrywkach, w obozach sportowych m.in. wyjazd na letni obóz sportowy. Udział w turniejach poza ligowych o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim oraz organizacja turniejów poza ligowych.

Rezultaty: Juniorki młodsze zajęły 6 miejsce w rozgrywkach wojewódzkich, młodziczki – 2 miejsce i awans do rozgrywek centralnych, w których zajęły 6 miejsce w Polsce, dziewczęta i chłopcy rocz. 2006 zajęli w lidze 5 miejsce. Trwałym rezultatem są zdobyte umiejętności, które zawodnicy wykorzystują w trakcie rozgrywek sportowych. Ponadto ich wysokie umiejętności są zauważane przez trenerów kadr wojewódzkich, którzy powołują ich do kadr wojewódzkich w różnych kategoriach wiekowych.

2. Klub Sportowy "RODŁO" Trzciano - „Kultura fizyczna i sport”

Cel: Klub zrealizował zamierzone cele tj: stworzenie warunków do rozwoju sportu w gminie poprzez prowadzenie sekcji piłki nożnej juniorów, organizację rozgrywek sportowych dla uczniów, pozalekcyjne zadania sportowe. Uczestnictwo w imprezach organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego oraz poza nim, promowanie gminy poprzez sport.

Odbiorcy zadania: Młodzi sportowcy: 69 osób z gminy Ryjewo. W zadaniu udział wzięło 21 juniorów z rocznika 2009, 19 juniorów z rocznika 2009 i młodsi oraz 29 seniorów.

Działania: Prowadzenie drużyny juniorskiej rocznika 2009 i młodsi, drużyny piłkarskiej juniorów w klasie junior „C2” oraz drużyny seniorskiej w klasie „A”. Przygotowanie drużyn do rozgrywek w ramach Pomorskiego Związku Piłki Nożnej, poprzez regularne treningi . Utrzymywano właściwie płytę boiska, poprzez aerację, piaskowanie, nawożenie, koszenie, wałowanie. W okresie zimowym treningi prowadzono na Sali gimnastycznej w Ryjewie oraz na okolicznych orlikach.

Rezultaty: Drużyny uczestniczyły w rozgrywkach ligowych organizowanych przez Pomorski Związek Piłki Nożnej. Łącznie rozegrano 46 spotkań ligowych i około 15 meczów sparingowych. Propagowano sport na terenie gminy i poza nim.

3. Straszewski Klubu Sportowego „CZARNI” - „Prowadzenie drużyny sportowej”

Cel: Klub nawiązał współpracę z władzami publicznymi oraz oświatowymi. Podniósł ogólną sprawność techniczną zawodników poprzez systematyczne treningi. Propagował wiedzę o zdrowym stylu życia oraz kulturalne spędzanie czasu wolnego.

Odbiorcy zadania: Młodzi sportowcy: około 40 osób z terenu gminy.

Działania: Rozgrywki ligowe rozpoczęto w marcu 2018 i trwały do listopada. W tym czasie rozegrano 26 spotkań z czego 15 wyjazdowych do różnych miejscowości, m.in. Skórcz, Gniew, Osiek, Lignowy Szlacheckie, Wandowo, Lubichnowo, Rakowiec, Radziejowo, Skarszewy. Drużyna organizowała sparingi we własnym zakresie, poza rozgrywkami ligowymi.

Zakupiono zaplanowany sprzęt sportowy. W okresie zimowym przeprowadzane były regularne treningi na hali sportowej w Ryjewie. Rozgrywano głównie mecze na boisku w Trzcianie, które każdorazowo było przygotowywane do meczu (koszenie, nawożenie, wałowanie, wysypywanie linii boiska wapnem). Na zakończenie sezonu zostało zorganizowane spotkanie, na którym przekazano zawodnikom aktualne osiągnięcia, jak również omówiono plan na nowy sezon.

Rezultaty: Drużyna brała udział w rozgrywkach ligowych B klasy podokręgu PZPN Malbork i osiągnęła na koniec sezonu 6 miejsce, natomiast na zakończenie rundy jesiennej 9 miejsce. Znacząco podniesiono umiejętności techniczne zawodników poprzez regularne treningi. Osiągane wyniki w rozgrywkach pozytywnie wpłynęły na morale zespołu i samoocenę zawodników. Drużyna chętnie przystąpi do kolejnych wyzwań.

4. Gminny Klub Sportowy „RELAX” - „Prowadzenie sekcji piłki nożnej i tenisa stołowego”

Cel: Propagowanie rozwój sportu w gminie przy dużej pomocy społeczności lokalnej. Podnoszono sprawność fizyczną i wartości moralne preferując zdrowy styl życia. Osiągnięto trwałą współpracę i partnerstwo z władzami gminy.

Odbiorcy zadania: Drużyna piłki nożnej seniorów- 20 osób, drużyna juniorów E1- 20 osób, drużyna juniorów F1- 14 osób oraz drużyna tenisa stołowego – 10 osób. Łącznie 64 osób.

Działania: Do głównych działań zaliczało się utrzymanie działalności drużyny piłki nożnej i sekcji tenisa stołowego, udział w turniejach i rozliczenie księgowo. Działania zrealizowano poprzez: dokonanie opłat statutowych i regulaminowych pozwalających na uczestnictwo drużyn w rozgrywkach, ubezpieczenie zawodników, treningi prowadzone przez wykwalifikowanego trenera klasy PZPN „B”. Społecznie zaangażowano: pracę prezesa, spikera oraz w części opieką medyczną, pracownika dbającego o utrzymanie boiska i trenera. Zakupiono sprzęt sportowy dla zawodników piłki nożnej i tenisa stołowego, głównie obuwie sportowe, piłki, getry i skarpety, chorągiewki, a także dla zawodników tenisa dresy sportowe. Opłacono sędziów, pranie strojów sportowych. Znaczną kwotę dotacji przeznaczono na dowóz zawodników na mecze. A przed rozgrywanymi meczami na boisku leśnym przygotowywano boisko znacząc linie zakupionym wapnem, a także obkaszając boisko i teren wokół.

Rezultaty: Drużyna seniorów rozegrała 26 meczów ligowych i 2 mecze pucharowe. Rozgrywki rundy jesiennej zakończyła na 2 miejscu. Sekcja tenisa stołowego uczestniczyła w rozgrywkach IV ligi, plasując się na zakończenie sezonu na 11 miejscu. Tenisiści rozegrali 7 meczów w rundzie I, w tym 4 wyjazdowe, w rundzie II 7, w tym, 4 wyjazdowe. Drużyny juniorów E1 i F1 rozegrały po 3 turnieje.

5. Kwidzyński Klub Lekkoatletyczny „RODŁO” - „Organizacja i koordynacja szkolnych zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży powiatu kwidzyńskiego” - zadanie cykliczne, o dużym zasięgu sportowym.

Cel: Popularyzacja kultury fizycznej poprzez uczestnictwo w cyklu zawodów sportowych. Mistrz powiatu kwidzyńskiego reprezentował powiat w dalszej rywalizacji współzawodnictwa sportowego na szczeblu wojewódzkim. Promocja powiatu kwidzyńskiego oraz gmin z powiatu poprzez rozgrywanie zawodów sportowych na terenie poszczególnych gmin oraz zdrowe współzawodnictwo sportowe w duchu fair-play.

Odbiorcy zadania: Szkoły podstawowe i gimnazjalne, około 3 tys. osób, w tym około 150 osób z gminy Ryjewo.

Działania: Przygotowano regulaminy współzawodnictwa i przesłano je do szkół na terenie całego powiatu kwidzyńskiego – około 40 szt. Przygotowywano i zapewniano obiekty sportowe do przeprowadzenia poszczególnych zawodów według potrzeb poszczególnych dyscyplin (hale sportowe, boiska, basen, stadion lekkoatletyczny). Organizowano i przeprowadzono 43 imprezy sportowe z podziałem na dwie kategorie wiekowe: Igrzyska Dzieci i Igrzyska Młodzieży Szkolnej, oraz z podziałem na kategorię dziewcząt i chłopców. Podczas wszystkich zawodów zapewniono fachową opiekę medyczną oraz obsługę sędziowską. Po zakończeniu rozgrywek w każdej z dyscyplin i wyłonieniu mistrza powiatu wręczane były w zależności od regulaminu puchary, medale, dyplomy. Na zakończenie cyklu rozgrywek przygotowano komunikaty końcowe z przeprowadzonych imprez sportowych.

Rezultaty: Wyłoniono mistrzów powiatu w różnych dyscyplinach sportowych którzy reprezentowali powiat w dalszym współzawodnictwie na szczeblu półfinału wojewódzkiego i finału wojewódzkiego.

Reprezentacja Gminy Ryjewo w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej na 14 dyscyplin na koniec rozgrywek w kategorii szkół powiatu kwidzyńskiego plasowała się na 10 miejscu zdobywając łącznie 34 punktów. W Igrzyskach dzieci na 15 dyscyplin na koniec rozgrywek reprezentacja plasowała się na 17 miejscu zdobywając łącznie 22 punkty.

6. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Drogowskaz Serc”

Cel: promowanie aktywności fizycznej jako zdrowego stylu życia, profilaktyka, aktywizowanie niepełnosprawnych do działania, rehabilitacja przez ruch, upowszechnienie form aktywnego wypoczynku, wzrost samooceny wśród osób niepełnosprawnych, integracja.

Odbiorcy zadania: wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Barcicach- dzieci i młodzież z upośledzeniem w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i autyzmem oraz z niepełnosprawnościami sprzężonym.

Działania: zorganizowano dwa pikniki rekreacyjno-sportowe.

- Piknik Wiosenny Turniej na placu zabaw w Barcicach, gdzie zorganizowano gry i zabawy sportowe oraz integracyjne zabawy muzyczno-ruchowe.
- Piknik Barcickie Lasy XII Edycja zorganizowany został dla dzieci i osób niepełnosprawnych oraz dzieci z deficytami rozwoju z terenu gminy , a także placówek z sąsiednich powiatów.

Rezultaty: Udział w piknikach i turniejach oprócz walorów rekreacyjno-edukacyjnych oraz promowania sportu jako zdrowego stylu spędzania czasu wolnego dał możliwość uwierzenia uczestnikom w potencjał swoich sił i możliwości. W trakcie zabaw i konkurencji uczestnicy kształtowali swoje zdolności interpersonalne, uczyli się przestrzegania norm i zasad bezpieczeństwa i współpracy w grupie.

II. ZADANIA Z ZAKRESU KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO

1. Scena Lalkowa imienia Jana Wilkowskiego w Kwidzynie - „Generacje kreatywne 2018”

Cel: Umożliwienie wprowadzenia odbiorców w aktywne uczestnictwo w kulturze. Uwrażliwienie na potrzeby kulturalne zgodnie z oczekiwaniami i z zainteresowaniami uczestników. Doprowadzenie do dialogu poprzez twórcze działania w gronie rodzinnym oraz wspólne kreatywne spędzanie czasu wolnego.

Odbiorcy zadania: W zależności od przygotowanego programu w przedziałach: dzieci w wieku 3-12 lat, młodzież 13-18 lat, dzieci z lekkim, umiarkowanym i znacznym upośledzeniem umysłowym oraz autyzmem, dorośli, seniorzy oraz pedagodzy z terenu gminy Ryjewo.

Działania: Program zadania składał się z działań o charakterze upowszechniającym potrzebę uczestnictwa w kulturze, takich jak:

- Poranki Teatralne, dla 240 uczestników odbyło się 8 prezentacji teatralnych rozwijających umiejętności przyswajania sztuki.
- ABC Teatru mam, tato ja już znam – program edukacji kulturalnej, w którym dzieci zaprosiły rodziców/ dziadków do wspólnego wyjścia do Teatru, program rozbudził w dzieciach chęć uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych jakim są spektakle teatralne. Warsztaty odbyły się dla dwóch grup szkolnych z Ryjewa i objął 50 dzieci i 30 rodziców/ opiekunów.
- Klasyka dla smyka – cykl warsztatów muzycznych prowadzonych metodą Batti Strauss oraz Carla Orffa dla odbiorców z niepełnosprawnością intelektualno- ruchową, łącznie 20 dzieci i 20 rodziców/ opiekunów, które przybliżyły uczestnikom muzykę poważną. Cykl został zakończony spektaklem muzycznym dopasowanym do wrażliwości odbiorców.
- Wakacyjne Warsztaty Rodzinne- warsztaty obejmowały etudy teatralne oparte na autorskich scenariuszach przygotowanych przez 12 uczestników warsztatów.

Rezultaty: Zadanie przyczyniło się do podejmowania samodzielnych praktyk artystycznych z uwzględnieniem różnych środków artystycznego wyrazu. Działania doprowadziły do świadomego odbioru dzieła sztuki. Uwrażliwiły na potrzeby kulturalne zgodnie z oczekiwaniami i zainteresowaniami uczestników zadania. Przyczyniły się do rozwoju myślenia kreatywnego na poziomie wszystkich grup wiekowych różnych środowisk. Pozwoliły na rozwinięcie umiejętności pracy w grupie, współpracy, wzajemnego wyznaczania i realizacji celów. Doprowadziły do zdobycia wiedzy na temat sztuki animacji- teatru lalek, filmu, muzyki, animacji społecznej. Ukształtowały i rozwinęły międzypokoleniową więź łącząc różne grupy odbiorców zadania.

2. Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy "AGAPE" - „100 lat Niepodległości-3 kultury –1 ojczyzna-Ryjewo ”

Cel: Podniesienie świadomości mieszkańców gminy Ryjewo związanej z tożsamością kulturową i dziedzictwem Regionu Dolnego Powiśla. W związku z obchodami 100-lecia odzyskania niepodległości Polski przybliżenie pamięci o wydarzeniach historycznych i spuściźnie naszych przodków.

Odbiorcy zadania: mieszkańcy AGAPE oraz społeczność lokalna.

Działania: Program zadania obejmował 2 dniowy plener malarski, na którym uczestnicy projektu stworzyli 2 prace plastyczne poświęcone tematowi związanemu z architekturą gminy Ryjewo. Plener odbył się miejscowości Jałowiec, a na zakończenie pleneru każdy z

uczestników udostępnił swoje prace na wystawie malarskiej, która została zorganizowana dnia 27 czerwca 2018 r. w bibliotece w Ryjewie.

Rezultaty: Dzięki realizacji projektu mieszkańcy gminy Ryjewo zwiększyli swoją wiedzę o historii, kulturze i dziedzictwie Regionu Dolnego Powiśla. Działania zwiększyły integrację międzypokoleniową między mieszkańcami gminy Ryjewo, projekt przyczynił się do promocji walorów krajobrazowych i kulturowych gminy Ryjewo.

3. Spółdzielnia Socjalna ISKRA - „Koń- radość i szczęście dla każdego”

Cel: Podstawowa nauka jazdy konnej dla uczestników projektu, aktywizacja społeczna i fizyczna uczestników projektu, wzrost kompetencji społecznych, sprawności psychoruchowych, poprawa sytuacji życiowej, wzrost samodzielności, pewności siebie i integracja i wsparcie rodzin/opiekunów uczestników projektu.

Odbiorcy zadania: 6-osobowa grupa osób niepełnosprawnych, podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej w Ryjewie, a których niepełnosprawność pozwala na naukę jazdy konnej i zajęcia hipoterapii.

Działania: Program zadania obejmował przygotowanie logistyczne i merytoryczne do projektu, rekrutację z pomocą WTZ w Ryjewie 6-osobowej grupy odbiorców (osoby zamieszkałe na terenie gminy Ryjewo). Odbyło się 6 transportów uczestników projektu na trasie Ryjew- Sztumskie Pole – Ryjewo. Uczestnicy pod opieką wychowawców WTZ Ryjewo zostali przetransportowani na miejsce realizacji zadań projektowych oraz odwiezieni z powrotem na miejsce zbiórki po zakończeniu każdego z działań. Odbyło się 6 zajęć nauki jazdy konnej z elementami hipoterapii prowadzone przez dwóch instruktorów jazdy konnej o specjalizacji hipoterapia. Instruktorom podczas zajęć asystowali i pomagali członkowie Spółdzielni ISKRA oraz opiekunowie/wychowawcy WTZ Ryjewo. Działania miały charakter cykliczny w formie sześciu spotkań w wymiarze jednej godziny. Każde spotkanie było potwierdzone listą obecności uczestników. Na koniec cyklu odbył się piknik integracyjny w formie ogniska wraz z poczęstunkiem podsumowujący projekt. Odbył się m.in. wspólny przejazd wozem konnym po lesie, wręczono okolicznościowe dyplomy.

Rezultaty: Uczestnictwo w zadaniu przyczyniło się do wzrostu kompetencji społecznych i fizycznych uczestników projektu, nastąpił wzrost samodzielności i pewności siebie. Poprzez kontakt uczestników z koniem zmniejszono napięcie i stres, wzmocniono pewność siebie, odpowiedzialność, współdziałanie w grupie. Uczestnicy opanowali podstawę jazdy konnej. Nastąpiła integracja uczestników projektu.

4. Stowarzyszenie „Przyjaciele Przedszkola pod Dębusiem” - „To jest moje miejsce – znam je, w nim tworzę i wzrastam- II edycja”

Cel: Kształtowanie osobowości człowieka poprzez poznanie i umiłowanie najbliższego środowiska życia dziecka, a w przyszłości twórczych i aktywnych obywateli „małej ojczyzny”, integrowanie rodzin z terenu gminy Ryjewo, promocja dziedzictwa kulturowego i historycznego miejscowości, wzbogacenie oferty edukacyjnej.

Odbiorcy zadania: Dzieci w wieku przedszkolnym (około 120 osób), dzieci z klasy „0” Zespołu Szkół w Ryjewie (25 osób), rodzice z terenu gminy Ryjewo.

Działania: Zadanie obejmowało następujące działania: Przedstawienie historii budynku przedszkola i kościoła Bł. Michała Kozala w Ryjewie Zwiedzanie zamku i ekspozycji na jego terenie w Kwidzynie , Warsztaty pszczelarskie na których dzieci poznały życie pszczoł, Spotkanie z pracownikiem Nadleśnictwa Kwidzyn- dzieci zapoznały się z tajnikami życia lasu, Warsztaty muzyki etnicznej i regionalnej, gdzie dzieci miały okazję poznać i użyć różnego rodzaju instrumentów, których nie znały, Warsztaty rzeźby , Wyjazd do Białej Góry w celu zapoznania dzieci z bogactwem przyrodniczym okolicy, Spotkanie z Zespołem Pieśni „ Powiślanki” , gdzie dzieci mogły zapoznać się z muzyką regionu.

Rezultaty: Wzmocniono integrację rodzin z terenu gminy poprzez umożliwienie licznych spotkań, o zróżnicowanym charakterze, sprzyjającym nawiązywaniu nowych znajomości. Zwiększono świadomość proekologiczną i prozdrowotną, uwrażliwienie na konieczność dbania o zdrowy i ekologiczny tryb życia. Wzrosło znacznie zainteresowanie rodziców ofertą edukacyjną dla dzieci w wieku przedszkolnym.

III. Zadanie z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w ramach regrantingu

1. Lokalna Fundacja Filantropijna „PROJEKT” - „Działaj Lokalnie – Inspirowanie, Rozwijanie i Wspieranie Organizacji Pozarządowych w Sferze Edukacji, Spraw Społecznych, Kultury i Rozwoju Regionalnego”.

Cel: Aktywizacja działań kulturalnych na terenie gminy Ryjewo, integracja mieszkańców, kształtowanie aktywnej, uczestniczącej postawy dzieci i młodzieży wobec zjawisk kulturalnych, rozwijanie warsztatu uczestników w poszczególnych dziedzinach sztuki.

Odbiorcy zadania: Mieszkańcy gminy Ryjewo, dzieci, młodzież i dorośli.

Działania: Fundacja ogłosiła konkurs grantowy, powołała komisję grantową i rozdysponowała środki między grantobiorców. Dotację przekazano na następujące zadania:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Ryjewie – projekt „Działaj lokalnie”
- Stowarzyszenie Promocji Kultury Underground Kwidzyn – zadanie: „Warsztaty edukacyjne realizowane podczas Festiwalu Grassroots-Grassfoods-Warsztaty Kulinarne”, mający na celu animowanie i angażowanie mieszkańców do podejmowania ważnych wyzwań przyrodniczych, społecznych i artystycznych poprzez organizację warsztatów kulinarnych wg. koncepcji dzikiego gotowania oraz połączeniu tematów kultury i ekologii.
Odbiorcy: dzieci, młodzież i dorośli (w warsztatach kulinarnych wzięło udział 50 osób).
- Dyskusyjny Klub Książki dla Dorosłych „ Mały Książę”-Ryjewo

Rezultaty: m.in.:

- Rozbudzono zainteresowanie czytelnicze wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Podniesiono poziom czytelnictwa i aktywizowano czytelników.
- Wzrost zainteresowania zdrowym odżywianiem.
- Animacja społeczności wokół idei geocachingu.
- Promocja regionu.

IV. Zadanie z zakresu kultury fizycznej - wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej poprzez organizację imprez sportowych

1. Gminny Klubu Sportowy

Cel: aktywizacja sportowa dzieci i młodzieży, rozwijanie pasji do piłki nożnej, pokazanie dzieciom i młodzieży alternatywnej dla „siedzenia przed komputerem i telewizorem” metody zagospodarowania czasu wolnego podczas ferii zimowych.

Odbiorcy zadania: dzieci i młodzież ok. 200 osób.

Rezultaty: Zorganizowanie czasu wolnego podczas ferii dla ok. 200 dzieci oraz dla mieszkańców Ryjewa i okolic, Zbudowanie relacji ze szkołkami piłkarskimi z woj. pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i kujawsko-pomorskiego. Popularyzacja aktywnego stylu życia.

Informacja stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Ad.6. Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryjewie w roku 2018.

Przewodniczący Rady poprosił Pana Adama Mączyńskiego o przedstawienie informacji dotyczącej zasobów pomocy społecznej.

Ocena zasobów przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryjewie, opracowując dane do niniejszego dokumentu, opierał się na danych wynikających ze sprawozdań:

- z udzielonych świadczeń pomocy społecznej,
- z zakresu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego,
- z przyznanych świadczeń wychowawczych, czyli „Programu 500+”,
- z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- z opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i emerytalno-rentowych;
- z przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny,
- z dodatków mieszkaniowych.

Na terenie gminy Ryjewe zamieszkuje 5.801 osób (dane z U.S.C. w Ryjewie na dzień 31.12.2018 r.) Ośrodek spełnia przesłanki ustawy o pomocy społecznej i zatrudnia 1 pracownika socjalnego na 2000 mieszkańców.

W Ośrodku pracuje 3 specjalistów pracy socjalnej, którzy w 2018 r. przeprowadzali wywiady środowiskowe i przyznawali pomoc dla 249 rodzin. Świadczenia rodzinne wraz z funduszem alimentacyjnym obsługuje 2 inspektorów (do spraw świadczeń rodzinnych). W 2018 r. powyższe świadczenia otrzymywało 730 rodzin.

Świadczenia wychowawcze obsługuje 1 podinspektor do spraw świadczeń wychowawczych, który w ubiegłym roku prowadził dokumentację dla 407 rodzin (769 dzieci).

Zadania z ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej od stycznia 2012 r. realizuje zatrudniony w Ośrodku asystent rodziny, który w 2018 roku swoim wsparciem objął 15 rodzin z problemem opiekuńczo – wychowawczym.

Oprócz w/w pracowników w Ośrodku pracuje również główny księgowy oraz kierownik. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w Ośrodku posiadają kwalifikacje i wykształcenie niezbędne do wykonywania swoich zadań.

Zauważalna jest zmniejszająca się liczba osób korzystających ze wsparcia tut. Ośrodka w postaci pomocy finansowej oraz pracy socjalnej. W 2015 r. korzystały 352 rodziny (947 osób), w 2016 r. – 326 rodzin (834 osoby), w 2017 r. – 257 rodzin (605 osób), natomiast w 2018 r. – 249 rodzin (594 osoby). Mniejsza liczba osób wcale nie oznacza, że pracownicy socjalni mają mniej pracy, ponieważ do Ośrodka zgłaszają się tzw. „rodziny wieloproblemowe”. W rodzinach tych oprócz niskich dochodów i braku pracy występują również inne problemy m.in. z osobami chorymi psychicznie, osobami nadużywającymi alkoholu, problemy wynikające z niezaradności życiowej oraz problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Najczęstszą przyczyną przyznania pomocy była niepełnosprawność. Z tej przyczyny w 2018 r. z pomocy Ośrodka korzystały 92 rodziny (160 osób). Kolejną liczną grupą są rodziny, w których występuje bezrobocie – 85 rodzin (287 osób).

W ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyznano pomoc w formie posiłków dla 156 dzieci i 5 osób dorosłych. Powyższy program pozwala przyznać pomoc dla rodzin, gdzie dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Zauważając potrzebę dożywiania większej liczby dzieci Rada Gminy Ryjewo już w 2007 r. podniosła kryterium dla przyznania takiej formy pomocy do 200% kryterium dochodowego.

W celu zapewnienia schronienia dla osób pozbawionych „dachu nad głową” podpisano umowę ze Stowarzyszeniem na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „AGAPE” w Borowym Młynie oraz Stowarzyszeniem „JUNONA” w Piekle. Zjawiskiem bezdomności w 2018 r. dotkniętych było 7 osób.

Stowarzyszenie AGAPE w partnerstwie z Gminą Ryjewo w 2018 r. rozpoczęło realizację projektu Ostoja „Borowy Młyn” Oś Priorytetowa Integracja Działanie 6.2 Usługi Społeczne Poddziałanie 6.2.2 Rozwój Usług Społecznych w ramach Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020. W ramach tego projektu powstał Dzienny Dom Pomocy dla 30 osób starszych i zależnych wymagających opieki.

Potrzeby w zakresie pomocy osobom starszym, samotnym i długotrwale chorym zapewnia się również poprzez usługi opiekuńcze oraz odpłatność za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej. W 2017 r. gmina poniosła koszt 457.876,- zł. za 17 osób umieszczonych w tego rodzaju placówkach, a w 2018 r. koszt wyniósł 522.827,- zł. za 18 osób. W ubiegłym roku gmina przeznaczyła 53.518,- zł. na usługi opiekuńcze dla 15 osób. Rok wcześniej była to kwota 43.648 zł. dla 14 podopiecznych.

Liczby osób uprawnionych do pobierania zasiłków stałych utrzymała się od kilku lat na podobnym poziomie. W 2017 r. było to 77 osób, natomiast w 2018 r. – 73 osoby. Na ten cel w ubiegłym roku wydatkowano kwotę – 377.317,- zł.

W dodatkach mieszkaniowych zaobserwowano znaczący spadek wnioskodawców. W 2015 r. było 71 wniosków, w 2016 r. - 54 wnioski, w 2017 r. – 35 wniosków, natomiast w 2018 r. - 27. Na ten cel w 2018 r. wydatkowano kwotę – 32.345,- zł. W 2017 r. była to kwota - 40.994,- zł..

Na świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego z budżetu państwa w 2018 r. wypłacano środki finansowe w wysokości – 3.066.968,- zł. Rok wcześniej była to kwota 3.148.005,- zł.

Największym udział finansowy w tutejszym Ośrodku Pomocy Społecznej mają świadczenia wychowawcze, czyli tzw. Program 500+. W 2018 r. na ten cel wydatkowano 4.141.132,- zł. Rok wcześniej była to kwota 4.338.863,- zł.

Formularz oceny zasobów pomocy społecznej nie uwzględnia działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny. Do zadań Zespołu należy między innymi weryfikacja procedur Niebieskich Karty i tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych w występowaniem przemocy w rodzinie. W 2018 roku do Zespołu wpłynęły 3 Niebieskie Karty. Rok wcześniej było 13.

Dodatkowo Ośrodek brał udział w Projektach „Wielkanocna zbiórka żywności” oraz „Świąteczna zbiórka żywności 2018”. Podczas tych dwóch projektów udało się zebrać łącznie 866 kilogramów żywności. Zebrana żywność została przekazana dla osób starszych i samotnych.

Podpisano również Umowę z Bankiem Żywności w Tczewie na realizację zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących. W 2018 r. wydano 22.364 kilogramy żywności o łącznej wartości – 114.754,- zł.

W miesiącu grudniu 2018 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryjewie została przeprowadzona kontrola przez Wydział Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku. Kontrola ta dotyczyła zasadności przyznawania świadczeń wychowawczych, prawidłowości przyjmowania wniosków, prawidłowości kompletowania załączników, poprawności i terminowości wydanych decyzji administracyjnych, trybu przyjmowania wniosków, wydawania decyzji oraz wypłaty świadczeń, a także organizacji

pracy. Na podstawie zbadanej dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrola została zakończona protokołem z oceną pozytywną.

Informacja stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Ad.7.Podjęcie uchwały w sprawie uchylenia statutów sołectw gminy Ryjewo, ustalonych uchwałami: Nr XXI/136/16, Nr XXI/137/16, Nr XXI/138/16, Nr XXI/139/16, Nr XXI/140/16, Nr XXI/141/16, Nr XXI/142/16, Nr XXI/143/16, Nr XXI/144/16, Nr XXI/145/16, Nr XXI/146/16, Nr XXI/147/16 Rady Gminy Ryjewo z dnia 2 października 2016r.

Projekt uchwały odczytał Pan Tomasz Chojnacki – wiceprzewodniczący Rady po czym Przewodniczący Rady wystąpił z pytaniem do radnych o ewentualne uwagi i pytania. Wobec braku uwag przystąpiono do głosowania.

W głosowaniu udział wzięło 12 radnych. W głosowaniu większością głosów (za – 11, przeciw – 0, wstrzymało się – 1) Rada Gminy podjęła UCHWAŁĘ Nr VI/34/19 w sprawie uchylenia statutów sołectw gminy Ryjewo, ustalonych uchwałami: Nr XXI/136/16, Nr XXI/137/16, Nr XXI/138/16, Nr XXI/139/16, Nr XXI/140/16, Nr XXI/141/16, Nr XXI/142/16, Nr XXI/143/16, Nr XXI/144/16, Nr XXI/145/16, Nr XXI/146/16, Nr XXI/147/16 Rady Gminy Ryjewo z dnia 2 października 2016r.

Uchwała stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Ad.8. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia statutów Gminy Ryjewo.

Projekt uchwały odczytał Pan Tomasz Chojnacki- wiceprzewodniczący po czym Przewodniczący Rady wystąpił z pytaniem do radnych o ewentualne uwagi i pytania. Wobec braku uwag przystąpiono do głosowania.

W głosowaniu udział wzięło 12 radnych. W głosowaniu większością głosów (za – 11, przeciw – 1, wstrzymało się – 0) Rada Gminy podjęła UCHWAŁĘ Nr VI/35/19 w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Ryjewo.

Uchwała stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Ad.9. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie 1m2 pasa drogowego dróg gminnych na terenie gminy Ryjewo.

Projekt uchwały odczytał Pan Kazimierz Zima- Przewodniczący Rady po czym wystąpił z pytaniem do radnych o ewentualne uwagi i pytania. Wobec braku uwag przystąpiono do głosowania.

W głosowaniu udział wzięło 12 radnych. W głosowaniu większością głosów (za – 11, przeciw – 1, wstrzymało się – 0) Rada Gminy podjęła UCHWAŁĘ Nr VI/36/19 w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie 1m2 pasa drogowego dróg gminnych na terenie gminy Ryjewo.

Uchwała stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Ad. 10. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr III/22/18 Rady Gminy Ryjewo z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2019.

Projekt uchwały odczytała Pani Małgorzata Zdunek- Skarbnik po czym Przewodniczący Rady wystąpił z pytaniem do radnych o ewentualne uwagi i pytania. Wobec braku uwag przystąpiono do głosowania.

W głosowaniu udział wzięło 12 radnych. W głosowaniu jednogłośnie (za – 12, przeciw – 0, wstrzymało się – 0) Rada Gminy podjęła UCHWAŁĘ Nr VI/37/19 w sprawie zmiany Uchwały Nr III/22/18 Rady Gminy Ryjewo z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2019.

Uchwała stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Ad.11. Informacja Wójta z działalności w okresie między sesjami.

28.03. Uczestniczyłem w Walnym Zgromadzeniu w Powiślańskim Banku Spółdzielczym.

29.03. Uczestniczyłem w odbiorze wykonania instalacji elektrycznej w garażu OSP w Trzcianie.

30.03. W Leśnictwie Dubiel uczestniczyłem w Sadzeniu Lasu.

Tego dnia odbyło się również zebranie ZGOSP w Ryjewie.

01.04. Spotkałem się z Kierownikiem Projektu Inwestycji Strategicznych Polskiej Spółki Gazownictwa w sprawie gazyfikacji Gminy Ryjewo.

09.04. Spotkałem się z likwidatorem SKR w Mątowskich Pastwiskach w sprawie podziału środków, które pozostaną po likwidacji spółdzielni.

10.04. W Dzierzgoniu uczestniczyłem w spotkaniu w sprawie Spółdzielni Socjalnych.

11-12.04. Uczestniczyłem w Zgromadzeniu Ogólnym Gmin Pomorskich.

16.04. Uczestniczyłem w spotkaniu mieszkańców ul. Kolejowej z przedstawicielem PKP w sprawie realizowanej inwestycji kolejowej.

17.04. Odbyło się wspólne posiedzenie komisji ds. budżetu i edukacji.

18.04. Uczestniczyłem w obradach komisji rolnictwa.

23.04. W Gdańsku odbyło się uroczyste podpisanie umów o dofinansowanie robót budowlanych w obiekcie służącym rehabilitacji ze środków PFRON.

24.04. Uczestniczyłem w obradach komisji Rewizyjnej.

Pozwólcie Państwo, że odniosę się do spotkania w związku z likwidacją SKR w Mątowskich Pastwiskach. Chciałbym zwrócić się do radnych i sołtysów, jak wiadomo SKR jest w trakcie likwidacji i jest możliwość, żeby część kwoty z likwidacji trafiła do mieszkańców, rolników, udziałowców. Warunkiem koniecznym jest powołanie Kół Gospodyń Wiejskich działających przy SKR. W dniu 8 maja o godz. 12.00 do Urzędu Gminy w Ryjewie przyjedzie przedstawiciel wojewódzkich SKR-ów, który będzie omawiał kwestie organizacyjne. Serdecznie zapraszam na spotkanie w tej sprawie.

Kolejną kwestią jest możliwość pozyskania trochę mniejszych pieniędzy w ramach regrantingu. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe z terenu Gminy Ryjewo mogą po te środki sięgać. Zapraszam w dniu 6 maja o godz. 16.30 do Biblioteki na spotkanie w tej sprawie.

Informacja stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Ad.12/13. Interpelacje i zapytania radnych. / Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.

Radna Bernadeta Łukaszewska: Chciałabym złożyć petycję, którą otrzymałam od Sołtysa Ryjewa w imieniu mieszkańców ul. Kościuszki w sprawie remontu chodnika i ograniczenia prędkości.

Radna Barbara Wolak: Chciałabym złożyć interpelację w sprawie ul. Grunwaldzkiej oraz zgłosić mrugającą lampę na ul. Zielnej.

Ad.14. Wolne wnioski i informacje.

Radna Bernadeta Łukaszewska: Chciałabym Państwa serdecznie zaprosić na jutrzejszy V Wojewódzki Turniej Teatralny, który odbędzie się w Gminnym Ośrodku Kultury.

Ad.15. Zakończenie obrad.

Wobec wyczerpania tematyki obrad sesji Przewodniczący Rady Gminy zamknął obrady VI sesji Rady Gminy Ryjewo.

Protokół sporządziła

Sylwia Lewicka

Przewodniczący Rady

Kazimierz Zima